

Møteinnkalling

Utval:	Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
Møtestad:	Fylkeshuset, Videorom 1, 4. etg.
Dato:	12.02.2014
Tid:	09:30

Til dette møte har Jostein Ljones og Kjell Søvik meldt forfall.

Torunn Hole Olsnes og Karl Peder Henriksen vert kalla inn som vara

Dagsorden:

- kl. 09.30-13.00: Sakshandsaming
- kl. 13.00-13.45: Lunsj
- kl. 13.45-15:00: Sakshandsaming

Dersom nokon av rådet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å

gjere dette snarast råd til telefon 99 51 83 33 eller epost til: ingeborg.borgen.takle@hfk.no

Innkallinga gjeld valde medlemer i Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne. Varamedlemene får tilsendt saksdokumenta til orientering. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemar bli kalla inn særskilt.

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland

Ellinor Kreybu
leiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 5/14	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 6/14	Godkjenning av møtebok forrige møte		
PS 7/14	Referatsak (Meldingar)		
RS 8/14	Referat frå RMNF-AU, 15.01.2014	2014/558	
RS 9/14	Høyringsuttale til Trafikksikringsplanen frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	2014/558	
RS 10/14	Høyringsuttale til Regional folkehelseplan frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	2014/558	
RS 11/14	Uttale angående BRA-midlar for 2015 frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	2014/558	
RS 12/14	BRA-midlar for 2015 - Søknader frå Hordaland fylkeskommune	2014/558	
RS 13/14	Reklamefinansiert kollektivtransport - sak til uttale	2014/1328	
RS 14/14	Møteprotokoll - Fylkesrådet for funksjonshemmede i Troms	2014/558	
PS 15/14	Godkjenning av møtebok 10.01.2014	2014/558	
PS 16/14	Ymse		
PS 17/14	Budsjett for RMNF 2014	2014/558	
PS 18/14	Temadag 2. april - førebuing	2014/558	
PS 19/14	Invitasjon til Deltatransport, transportfaglig nettverk for universell utforming	2014/558	
PS 20/14	SOR-konferanse: Selvbestemmesle - til besvær?	2014/558	

PS 5/14 Godkjenning av møteinnkalling

PS 6/14 Godkjenning av møtebok forrige møte

PS 7/14 Referatsak (Meldingar)

Dato: 16.01.2014

Til stades:	Harald Norheim Ingeborg Borgen Takle		
Forfall:	Ellinor Kreybu		
Emne:	Referat frå RMNF-AU, 15.01.2014	Sak:	2014/558-4
Møtetid:	10.00-13.35	Møtestad:	Bergen Rådhus, møterom 222

Sak 1/13 Trafikksikringsplanen – høyringsuttale

Trafikksikringsplanen vart sendt ut på høyring med frist til 20. desember 2013. RMNF søkte om utsetting til 17. januar 2014. Innspel har kome frå Kjell Søvik.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne kjem med følgjande uttale til Trafikksikringsplanen:

«Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at Trafikksikringsplanen er ein god plan og at intensjonen er bra.

Tiltaka er nemnt, men ein set spørsmålsteikn ved om det vert reflektert i budsjett og om dei ulike tiltaka har fått tildelt nok midlar til å ha ein effekt. Særskilt ser ein på fysiske tiltak for å skilje mjuke og harde trafikantar, og om midlane tildelt er tilstrekkelige.

Planen er ikkje på nokon måte spesifikk for målgruppa til rådet, noko som rådet heller ikkje meiner at er aktuelt. Men rådet ønskjer å uttale seg på bakgrunn av at trafikkulukker i mange fall skapar menneske med nedsett funksjonsevne.»

Sak 2/13 Regional folkehelseplan – høyringsuttale

Regional folkehelseplan vart sendt ut på høyring med frist til 20. desember 2013. RMNF søkte om utsetting til 17. januar 2014. Innspel har kome frå Kjell Søvik og Tore Svane.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne kjem emed følgjande uttale til Trafikksikringsplanen:

«Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har ein særskilt interesse i Regional folkehelseplan, både frå folkehelseperspektivet og med tanke på at denne planen vil erstatte Fylkesdelplan for universell utforming.

Rådet ønskjer å understreke nokre poeng rundt universell utforming. Ein allmenn oppfatning av universell utforming er at dette er noko som gjeld rørslehemma. Denne oppfatninga tar ikkje høgde for synshemma, hørslehemma, allergikare, psykisk utviklingshemma, og så vidare. Det kan sjå ut som om dei som har skreve planen har ein breiare definisjon av universell utforming enn mange, men rådet skulle ønskje at dette vart tydelegare understreka tidlig i planen.

Det andre poenget er at mange tenkjer på menneske med nedsett funksjonsevne som tilskodarar, ikkje som deltakarar. Dette er særskilt viktig innan folkehelse. Det skal ikkje berre vere tatt omsyn til dei som ønskjer å sjå på ein aktivitet, men og dei som ønskjer å delta i ein aktivitet, til dømes garberobefasilitetar og anna. Det

kan og gjelde kulturopplevingar kor ein har tenkt på at alle kjem inn i bygget, men kanskje ikkje på om alle kan ta del i opplevinga. Dette er ikkje presisert nok i planen.

Det siste poenget, som til stor grad er tatt omsyn til i planen, er at universell utforming ikkje berre eksisterer for ein liten gruppe menneskje, men at universell utforming er noko dei aller fleste vil få glede av på eit tidspunkt i livet.

Rådet for menneskje med nedsett funksjonsevne ønskjer at punkta over skal vere tydelege tidleg i planen, gjerne med definisjonar og eksemplar, slik at ein er sikker på at dei er i vareteke i resten av planen og i alle tiltaka.

Når det gjeld universell utforming ser ein at det vert operert med ulike fristar i dokumenta, både 2025 og 2019. Rådet sin oppfatning er at alle fylkeskommunale bygg skal vere ferdig universelt utforma i 2019, mens 2025 er dei nasjonale føringane. Særskilt i 1G og i 1.4.2-6 råder det noko forvirring om kva type bygg ein snakkar om til ein kvar tid. Fylkestinget tok eit vedtak på når fylkeskommunale bygg skulle vere universelt utforma og strategien for å nå dit. Kanskje det kan vere aktuelt å ta med dette vedtaket i planen?

Når det gjeld arbeidslivet er det rådet sin sterke meining at sjølv om dei fysiske hindringane for deltaking i arbeidslivet er der, er det holdningane til arbeidsgjevarane som er den største barrieren. Rådet meiner at ein bør ha eit større fokus på holdningsendringar i planen.

Deltaking er som tidlegare nemnt eit viktig prinsipp, dette gjeld både i oppvekst og i organisasjonslivet. Det vart nett gitt ut ein rapport som peikar på at fråfallet i skulen er større blant barn med funksjonsnedsettingar, og rådet meiner at ein bør fokusere på ein barndom der alle vert inkludert, uansett funksjonsevne. Dette gjeld særskilt i dei «uformelle» sosiale arenaene som i friminutt og fysisk aktivitet og liknande. Ein har nemnt ulike frivillige organisasjonar, men ein har ikkje nemnt politiske organisasjonar. Rådet meiner at det er viktig for folkehelsa å kunne bidra til eit betre samfunn og å kunne engasjere seg politisk og rår til at eit punkt om politikk vert lagt til.

Til sist ønskjer rådet å sjå punkt i handlingsplanen om korleis ein skal ha fokus på universell utforming. Ein er redd for at om det ikkje står der vil ein ikkje ha det i minne når tiltaka vert utført. Eit tiltak kan for eksempel vere å spreie informasjon om universell utforming, blant tilsette i fylkeskommunen, kommunane og andre. Grunna til at mange med funksjonsnedsettingar møter barrierar er ofte ikkje at folk ikkje ønskjer å leggje til rette, men at dei ikkje har tenkt på det. Så økt kunnskap og kompetanse om universell utforming er noko rådet ønskjer å leggje til i planen.

Når dette er sagt er det mykje bra i planen, men i denne omgang har det vert ekstra viktig å fokusere på det som manglar fordi denne planen er så viktig for framtida til menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland.»

Sak 3/13 Temadag 2. april

RMNF skal ha ein temadag 2. april og tema er satt til Kultur, med fokus på deltaking og skal omhandle både bygg og aktivitet.

AVGJERD

Administrasjonen tar kontakt med Kulturavdelinga og Nord-Trøndelag fylkeskommune for tips til innleiarar. Administrasjonen finn og stad til arrangementet. Saka vert tatt opp på neste møte.

Sak 4/13 BRA-midler

Samferdselsavdelinga ønskjer innspel på BRA-midler for 2015, og kva søknader Hordaland fylkeskommune skal sende inn. I fjor sendte dei inn følgjande søknader:

1. Kartlegging og prosjektering av universelle utformingstiltak på fylkeskommunale ferjekaier. Berre nummer 1 fekk statlege midlar.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at ein bør fremje følgjande søknader til BRA-midler for 2015:

1. Opprusting av 20 sentrale haldeplassar til universell utforming
2. Betre tilgjengelegheit for mjuke trafikantar i trafikk-knutepunkt, i lys av trafikksikringsplanen.
3. Einskapleg informasjon på sentrale terminala
4. Utviding av Skyss sin mobilbillett til alle takstsonar i fylket

Sak 4/13 Saksliste til møtet i RMNF, 12.02.2014

AVGJERD

Meldingar:

- BRA-midler
- Uttale til KURE angående Cornerteateret
- Regional folkehelseplan – høyringsuttale
- Trafikksikring – høyringsuttale

Orienteringa:

- Kulturavdelinga v/AnnaElisa Tryti
- Oppdatering frå Bybanen AS og Bybanen Utvikling angående markering ved overgangar

Sakar:

- Temadag 2. april

Med helsing

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Til: Lise Ådlandsvik

Frå: Ingeborg Borgen Takle

Referanse
2014/558-5

Dato
16.01.2014

Høyringsuttale til Trafikksikringsplanen frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at Trafikksikringsplanen er ein god plan og at intensjonen er bra.

Tiltaka er nemnt, men ein set spørsmålsteikn ved om det vert reflektert i budsjett og om dei ulike tiltaka har fått tildelt nok midlar til å ha ein effekt. Særskilt ser ein på fysiske tiltak for å skilje mjuke og harde trafikantar, og om midlane tildelt er tilstrekkelige.

Planen er ikkje på nokon måte spesifikk for målgruppa til rådet, noko som rådet heller ikkje meiner at er aktuelt. Men rådet ønskjer å uttale seg på bakgrunn av at trafikkulukker i mange fall skapar menneske med nedsett funksjonsevne.

Med helsing

Harald Norheim
Nestleiar
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Til: Matti Torgersen

Frå: Ingeborg Borgen Takle

Referanse
2014/558-6

Dato
16.01.2014

Høringsuttale til Regional folkehelseplan frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har ein særskilt interesse i Regional folkehelseplan, både frå folkehelseperspektivet og med tanke på at denne planen vil erstatte Fylkesdelplan for universell utforming.

Rådet ønskjer å understreke nokre poeng rundt universell utforming. Ein allmenn oppfatning av universell utforming er at dette er noko som gjeld rørslehemma. Denne oppfatninga tar ikkje høgde for synshemma, hørslehemma, allergikare, psykisk utviklingshemma, og så vidare. Det kan sjå ut som om dei som har skreve planen har ein breiare definisjon av universell utforming enn mange, men rådet skulle ønskje at dette vart tydelegare understreka tidlig i planen.

Det andre poenget er at mange tenkjer på menneske med nedsett funksjonsevne som tilskodarar, ikkje som deltakarar. Dette er særskilt viktig innan folkehelse. Det skal ikkje berre vere tatt omsyn til dei som ønskjer å sjå på ein aktivitet, men og dei som ønskjer å delta i ein aktivitet, til dømes garberobefasilitetar og anna. Det kan og gjelde kulturopplevingar kor ein har tenkt på at alle kjem inn i bygget, men kanskje ikkje på om alle kan ta del i opplevinga. Dette er ikkje presisert nok i planen.

Det siste poenget, som til stor grad er tatt omsyn til i planen, er at universell utforming ikkje berre eksisterer for ein liten gruppe menneskje, men at universell utforming er noko dei aller fleste vil få glede av på eit tidspunkt i livet.

Rådet for menneskje med nedsett funksjonsevne ønskjer at punkta over skal vere tydelege tidleg i planen, gjerne med definisjonar og eksemplar, slik at ein er sikker på at dei er i vareteke i resten av planen og i alle tiltaka.

Når det gjeld universell utforming ser ein at det vert operert med ulike fristar i dokumenta, både 2025 og 2019. Rådet sin oppfatning er at alle fylkeskommunale bygg skal vere ferdig universelt utforma i 2019, mens 2025 er dei nasjonale føringane. Særskilt i 1G og i 1.4.2-6 råder det noko forvirring om kva type bygg ein snakkar om til ein kvar tid. Fylkestinget tok eit vedtak på når fylkeskommunale bygg skulle vere universelt utforma og strategien for å nå dit. Kanskje det kan vere aktuelt å ta med dette vedtaket i planen?

Når det gjeld arbeidslivet er det rådet sin sterke meining at sjølv om dei fysiske hindringane for deltaking i arbeidslivet er der, er det holdningane til arbeidsgjevarane som er den største barrieren. Rådet meiner at ein bør ha eit større fokus på holdningsendringar i planen.

Deltaking er som tidlegare nemnt eit viktig prinsipp, dette gjeld både i oppvekst og i organisasjonslivet. Det vart nett gitt ut ein rapport som peikar på at fråfallet i skulen er større blant barn med funksjonsnedsettingar, og rådet meiner at ein bør fokusere på ein barndom der alle vert inkludert, uansett funksjonsevne. Dette gjeld særskilt i dei «uformelle» sosiale arenaene som i friminutt og fysisk aktivitet og liknande. Ein har nemnt ulike frivillige organisasjonar, men ein har ikkje nemnt politiske organisasjonar. Rådet meiner at det er viktig for folkehelsa å kunne bidra til eit betre samfunn og å kunne engasjere seg politisk og rår til at eit punkt om politikk vert lagt til.

Til sist ønskjer rådet å sjå punkt i handlingsplanen om korleis ein skal ha fokus på universell utforming. Ein er redd for at om det ikkje står der vil ein ikkje ha det i minne når tiltaka vert utført. Eit tiltak kan for eksempel vere å spreie informasjon om universell utforming, blant tilsette i fylkeskommunen, kommunane og andre. Grunna til at mange med funksjonsnedsettingar møter barrierar er ofte ikkje at folk ikkje ønskjer å leggje til rette, men at dei ikkje har tenkt på det. Så økt kunnskap og kompetanse om universell utforming er noko rådet ønskjer å leggje til i planen.

Når dette er sagt er det mykje bra i planen, men i denne omgang har det vert ekstra viktig å fokusere på det som manglar fordi denne planen er så viktig for framtida til menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland.

Med helsing

Harald Norheim
Nestleiar
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Til: Nils E Grude

Frå: Ingeborg Borgen Takle

Referanse
2014/558-7

Dato
16.01.2014

Uttale angående BRA-midler for 2015 frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at ein bør fremje følgjande søknader til BRA-midler for 2015:

1. Opprusting av 20 sentrale haldeplassar til universell utforming
2. Betre tilgjengelegheit for mjuke trafikantar i trafikk-knutepunkt, i lys av trafikksikringsplanen.
3. Einskapleg informasjon på sentrale terminala
4. Utviding av Skyss sin mobilbillett til alle takstsonar i fylket

Med helsing

Harald Norheim
Nestleiar
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne

Jfr. adresseliste

Dato: 16.01.2014
Vår ref.: 2014/1328-1
Dykkar ref.:

Reklamefinansiert kollektivtransport - sak til uttale

Fylkestinget handsama i møte den 11.12.2013 sak om Reklamefinansiert kollektivtransport (sak 68/13). Dokument i saka finn ein ved å gå inn på <http://polsak.ivest.no/>, vel deretter «Fylkestinget» og møte den 10.12.2013. Fylkestinget gjorde slikt vedtak i saka:

VEDTAK (11.12.2013)

1. Fylkestinget ber fylkesrådmannen sende over saka om reklamefinansiert kollektivtransport til berørte kommunar og berørte organisasjonar samt Statens vegvesen for uttale om innføring av reklamefinansierte leskur langs kommunale, fylkeskommunale og statlege vegar, samt på dei største terminalane i Bergensområdet.

2. Under føresetnad om tilslutnad i Bergen kommune og Statens vegvesen får fylkesrådmannen fullmakt til å starte planarbeid for plassering av reklame på leskur og byromsmøblar, og deretter setje i verk anbodskonkurranse med formål å inngå kontrakt med reklameoperatør for investering i møblar og drift/vedlikehald av desse. Aktuelle reklameflater er:

- a. Reklamefinansierte leskur langs vegar i Bergen kommune og omegn.
- b. Opsjon reklameplassering på Bybanens haldeplassar på bakvegg i leskur eller frittstående modular. Yting frå reklameoperatøren er vedlikehald av haldeplassane.

3. Under føresetnad om tilslutnad i Bergen kommune får fylkesrådmannen fullmakt til å forhandle fram avtale med reklameoperatør for reklame på rullande kollektivmateriell og kollektivterminalar for fylgjande flater i utandørsmarknaden med organisasjonsform outsourcing:

- a. Buss innvendig
 - o Takbogar
 - o Digitale skjermar der dette er lønsamt i kombinasjon med nyheiter og kommunikasjon frå Skyss, vekeplakatar elles
 - b. Bybanen innvendig
 - o Digitale skjermar i kombinasjon med nyheiter og kommunikasjon frå Skyss
 - c. Hurtigbåt innvendig
 - o Vekeplakatar (på vegg) og digitale skjermar
 - d. Buss utvendig
 - o Lite bakfelt
 - e. Terminalar som i dag ikkje er ein del av vegvedlikehaldet.
4. Fylkesrådmannen får fullmakt til å forhandle med Bergen kommune om fordeling av ytingar frå

reklameavtalen til byromsmøblar.

5. Fylkesutvalet får tilbake sak, inkludert forslag til retningslinjer, når resultatet av forhandlingane ligg føre.

6. I samband med forslag til retningslinjer må ledig annonseplass vurderast å setjast av til kulturformål.

7. Retningslinjene må og presisera kva område som skal vere reklamefrie. I budsjettvedtaket for 2012 var det presisert at dei historiske delane av Bergen sentrum skal haldast fri for reklame på busstopp og terminalar. Dette inneber at bysyklar kan inkluderast óg i dei historiske delane.

8. Fylkestinget presiserer at ordninga med reklamefinansiert kollektivtransport også kan omfatte resten av Hordaland fylke der marknaden er til stades.

Fylkeskommunen har sett uttalefristen til 14. februar 2014.

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Lise Ådlandsvik
Rådgevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Adresseliste:

Alle kommunane i Hordaland

FFO Hordaland

Fylkeseldrerådet, HFK

Fylkesmannen i Hordaland

Hardangerrådet

Hordaland politidistrikt

Regionrådet Nordhordland IKS

Regionrådet Vest c/o Sund kommune

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, HFK

Samarbeidsrådet i Sunnhordland

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Statens vegvesen Region vest

Trygg Trafikk Hordaland

Ungdommens fylkesting, HFK

Arkivnr: 2014/558-10
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	15/14	12.02.2014

Godkjenning av møtebok 10.01.2014

Samandrag

Møteboka frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne sitt møte 10. januar 2014 vert med dette lagt fram for godkjenning.

Forslag til avgjerd

Møteboka frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne 10. januar 2014 vert godkjent.

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg: Møtebok RMNF 10.01.2014

Fylkesrådmannen, 04.02.2014

Her startar saksutgreiinga

Møtereferat

Dato: 04.02.2014

Til stades:	Harald Norheim Tore Svane Jostein Ljones Kjell Søvik Ingeborg Borgen Takle Ingrid Haukeland, Bybanen Utvikling Ivar Gubberud, Bybanen AS		
Forfall:	Ellinor Kreybu Kjersti Edvardsdal Neshe Lie		
Emne:	Møtereferat RMNF - 10.01.2014	Sak:	2014/558-8
Møtetid:	09.30-14.30	Møtestad:	Cornerteateret og Fylkeshuset, fylkesutvalssalen

Møteleiar: Harald Norheim
Referent: Ingeborg Borgen Takle

Frå 1. januar 2014 skal alle møter og møtebøkar leggjast ut på e-innsyn. Grunna at møtet 10. januar 2014 var eit ekstramøte og vart gjennomført så tidleg på året vart ikkje møtet lagt ut på e-innsyn, men vert lagt ved som ein politisk sak på neste ordinære rådsmøte.

«Sak 1/14 Uttale til Kultur- og ressursutvalet angående Cornerteateret

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne fekk slik førespurnad frå Kultur- og ressursutvalet:
 I sak 95/13 i Kultur og ressursutvalet 22. oktober, fekk Cornerteateret eit tilskot på kr.500 000,- med følgjande presisering:

Bergen kommune – Teaterdrift AS

Cornerteateret er eit viktig tiltak for fylkeskommunen. Kultur og ressursutvalet finn det difor hensiktsmessig å gi støtte under føresetnad av at tilskotet først blir utbetalt når Teaterdrift AS har

gjennomført og fått godkjent av fylkeskommunen følgjande tiltak:

- 1 Fjerning av alle tersklar
- 2 Bygging av rullestolheis
- 3 Bygget elles er universelt utforma

Kultur- og ressursutvalet føreset at alle regionale og lokale kulturbygg ved nybygging, ombygging og

rehabilitering blir universelt utforma i samsvar med vilkåra som gjeng fram under pkt. 5 og 2.1.2 i

retningslinjene.

Teaterdrift AS – Cornerteateret har reagert på denne presiseringa med ei klage på vedtaket.

På møte i Kultur- og ressursutvalet 3. desember orienterte utviklingsjef Ronny Skaar utvalet om status i saka. Det blei informert om at klagesaka (både spørsmålet om avvising og realiteten) vil bli lagt frem for utvalet i førstkomande møte den 21.01.2014. Under følgjer utdrag frå møteboken som omhandlar saka.

Ref. KURE-møte 3. desember 2013 under ymse:

YMSE

Anne-Beth Njærheim sette fram spørsmål om status for Teaterdrift AS og Cornerteateret si klage på vedtak sak 95/13 i utvalet.

Utviklingsleiar Ronny Skaar orienterte. Administrasjonen vil koma attende med eiga sak i januar-møtet.

Utvalet ønskjer om mogleg ein uttale frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne i saka og at administrasjonen formidlar dette til rådet.

På bakgrunn av dette ber fylkesrådmannen på vegne av KURE Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne om ein uttale til neste møte 21. januar 2013 dersom mogleg.»

I samband med det valde rådet å dra på synfaring 10.01.2014. Rådet vart møtt av representantar frå Cornerteateret og byggherren. I løpet av dagen utforma rådet ein uttale til Kultur- og ressursutvalet.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne sendte følgjande uttale til Kultur- og ressursutvalet:

«Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne vart bedt om å kome med ein uttale til Kultur- og ressursutvalet angående sak 95/13 om Cornerteateret. På bakgrunn av dette har rådet vert på ei synfaring på Cornerteateret den 10. januar 2014. Vi vart møtt av ein representant frå Marineholmen Utvikling AS, Linda Børnes og Christer Hjelmeland som gav oss ein omvising i alle etasjane i bygget.

Rådet har vore litt usikker på kva som var grunnlaget for søknaden, om det var berre publikumsområdet, berre 1. etasje eller heile bygget. Vi har derfor vald å fokusere på 1. etasje, men vi har og vald å kome med nokre innspel angående 2. og 3. etasje. Heilheitsinntrykket av Cornerteateret er at det er eit veldig fint bygg som gjer noko særskilt til nabolaget. Rådet meiner at både byggherre og leigetakarane tilfører nabolaget ein positiv dimensjon.

Ein generell oppfatning er at ein samanliknar tiltak for universell utforming som tiltak for rørslehemma. Rådet er oppteken av at universell utforming ikkje berre gjer livet lettare for grupper som synshemma, hørslehemma, allergikarar og rørslehemma, men og befolkninga som heilheit. Ein anna utmaning er at universell utforming ofte vert teken omsyn til i samband med publikum-område, men ikkje like mykje med tanke på deltaking i aktivitetar. Dette ser ein igjen på Cornerteateret.

Når det gjeld publikumsdelen av Cornerteateret verkar den på mange måtar universelt utforma, men rådet har nokre innspel som ein meiner ikkje er nok ivareteken. Vi ser at mange av utmaningane i publikumsdelen gjeld særskilt synshemma og hørselshemma. Rådet saknar kontrastar generelt, og særskilt rundt toalettområdet. I same tankegang ville det vore naturleg at det var ledelinjer til dei viktigaste områda, slik som til skranken/baren, toalett og til storsalen. Ein saknar tydelegare skilting i hele etasjen, og anbefaler at

denne skiltinga vert taktil i tillegg. Det vil vere naturleg å ha ein skrankeslynge i inngangspartiet, vidare bør det vere teleslynge i begge salane slik at hørselshemma kan ta del i kulturopplevinga. Når det gjeld hovudsalen skjønner rådet at det ikkje er stor bruk av kontrastar da dette skal vere ein blackbox, men markeringa på trappane burde vore betre, og ein bør vurdere ein betre kontrastfarge. I Scene 2, den litle blackbox-scena i 1. etasje, er det ei stål-søyle som burde vore betre markert med kontrast, samt polstra. Nokre av rømmingsvegane i 1. etasje har så pass høg terskel at dei ikkje er hensiktsmessig for rullestolbrukare. For menneske med nedsett rørsle som skal delta i ei teateroppvising vil dei ikkje ha tilgang til garderoben da denne ligg i 2. etasje.

Rådet som ein heilheit kunne ikkje synfare 2. og 3. etasje grunna mangel på heis, slik at nestleiar som brukar rullestol ikkje hadde tilgang. I 2. etasje er det øvingsrom for teaterskulen for barn og unge, samt garderobar. Her såg ein ei utmaning med høge tersklar ved inngang til garderoben, samt til dusjane. Rådet meiner det er ekstra viktig å oppfylle universell utforming med tanke på at det er fokus på barn og unge i bygningen.

I 3. etasje er det kontorplassar. Her vil det per i dag ikkje vere tilgang til kontorplassane for rørslehemma, i tillegg til at det ikkje vil vere mogleg for publikum som er rørslehemma som ønskjer tilgang til kontorphersonell å møte dei på kontoret. Dette ser rådet som problematisk. Det er ei moglegheit til å ha eit kontor i 1. etasje dersom ei rørslehemma vert tilsett, men da får vedkommande ikkje vere ein del av fellesskapet. For å sikre tilgang både for personell, publikum og deltakarar på teaterskulen med rørslehemming til 2. og 3. etasje bør ein trappeheis monterast.

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne anbefaler at Cornerteateret må leggje fram ein plan for gjennomføring av nemnte utbetringstiltak før midlar vert utbetalt.»

Sak 2/14 Orientering frå Bybanen Utvikling og Bybanen AS

I førre ordinære møte ønskte Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne å få ein orientering i samband med overgangar på bybanen, særskilt dei utan lys- og lydsignal. Grunna kommunikasjonssvikt fekk ikkje rådet den orienteringa det hadde bedt om, men hadde ei positiv diskusjon rundt bybanen generelt med Ingrid Haukeland. Ein bestemte i det møtet at det vil vere bra med ein dialog rundt bybanen saman med Bybanen Utvikling og Bybanen AS. Derfor vart det bestemt at rådet, Bybanen Utvikling og Bybanen AS skulle møtast den 10.01.2014 og ha ein synfaring på bybane-stoppet på Florida, samt ein gjennomgang av det planlagde stoppet på Sandslimarka.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne er i hovudsak nøgd med bybanen, stoppa og det planlagde arbeidet. Rådet stilte spørsmål ved parkeringsplassar på stoppa frå Lagunen til Flesland, og da særskilt handikapp-plassar. Bybanen Utvikling skulle følgje det opp og sjå på moglegheita. Det er fortsatt ønskjeleg med ein orientering om overgangar utan lyd- og lyssignal.

PS 16/14 Ymse

Arkivnr: 2014/558-9
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Budsjett for RMNF 2014

Samandrag

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har ikkje operert med eit budsjett og AU ønskjer å innføre budsjett for 2014. Administrasjonen fekk i oppdrag å lage eit forslag til budsjett for 2014.

Forslag til avgjerd

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne vedtek budsjett for 2014 slik det føreligg.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør organisasjon

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Budsjett 2014**UFT**

10810 Møtegodtgjersle politisk arbeid	25 000	
01 Rådsmøter		25 000
02 AU		0
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		0
Totalt		25 000
10820 Tappt arbeidsforteneste	115000	
01 Rådsmøter		65000
02 AU		20000
03 Kurs og konferansar		20000
04 Eigne arrangement		10000
Totalt		115000
10990 Arbeidsgjevaravgift	26000	
01 Rådsmøter		20000
02 AU		6000
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		0
Totalt		26000
11150 Bevertning/matvarer	52000	
01 Rådsmøter		8000
02 AU		2000
03 Kurs og konferansar		2000
04 Eigne arrangement		40000
Totalt		52000
11011 Trykking	8000	
01 Rådsmøter		3000
02 AU		500
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		4500
Totalt		8000
11401 Gåver	7000	
01 Rådsmøter		5000
02 AU		0
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		2000
Totalt		7000

11500 Kurs / kompetanseheving	84000	
01 Rådsmøter		0
02 AU		0
03 Kurs og konferansar		44000
04 Eigne arrangement		40000
Totalt	84000	
11600 Bilgodtgjersle	16000	
01 Rådsmøter		7500
02 AU		2500
03 Kurs og konferansar		4000
04 Eigne arrangement		2000
Totalt	16000	
11610 Kostgodtgjersle	13000	
01 Rådsmøter		7000
02 AU		2000
03 Kurs og konferansar		4000
04 Eigne arrangement		0
Totalt	13000	
11696 Honorar	20000	
01 Rådsmøter		0
02 AU		0
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		20000
Totalt	20000	
11700 Reiseutgifter	34000	
01 Rådsmøter		8000
02 AU		3000
03 Kurs og konferansar		20000
04 Eigne arrangement		3000
Totalt	34000	
Totalt utgifter		400 000
16231 Inntekt kursverksemd	0	
01 Rådsmøter		0
02 AU		0
03 Kurs og konferansar		0
04 Eigne arrangement		0
Totalt		0
Totalt inntekter		0
Balanse		-400000

01 Rådsmøter	
10810 Møtegodtgjersle politisk arbeid	25 000
10820 Tapt arbeidsforteneste	65000
10990 Arbeidsgjevaravgift	20000
11150 Bevertning/matvarer	8000
11401 Gåver	5000
11500 Kurs / kompetanseheving	0
11600 Bilgodtgjersle	7500
11610 Kostgodtgjersle	7000
11696 Honorar	0
11700 Reiseutgifter	8000
Totale utgifter	145 500
16231 Inntekt kursverksemd	0
Totale inntekter	0
Balanse	-145 500

02 AU	
10810 Møtegodtgjersle politisk arbeid	0
10820 Tapt arbeidsforteneste	20000
10990 Arbeidsgjevaravgift	6000
11150 Bevertning/matvarer	2000
11401 Gåver	0
11500 Kurs / kompetanseheving	0
11600 Bilgodtgjersle	2500
11610 Kostgodtgjersle	2000
11696 Honorar	0
11700 Reiseutgifter	3000
Totale utgifter	35 500
16231 Inntekt kursverksemd	0
Totale inntekter	0
Balanse	-35 500

03 Kurs og konferansar	
10810 Møtegodtgjersle politisk arbeid	0
10820 Tapt arbeidsforteneste	20000
10990 Arbeidsgjevaravgift	0
11150 Bevertning/matvarer	2000
11401 Gåver	0
11500 Kurs / kompetanseheving	44000
11600 Bilgodtgjersle	4000
11610 Kostgodtgjersle	4000
11696 Honorar	0
11700 Reiseutgifter	20000
Totale utgifter	94 000
16231 Inntekt kursverksemd	0
Totale inntekter	0
Balanse	-94 000

04 Eigne arrangement	
10810 Møtegodtgjersle politisk arbeid	0
10820 Tapt arbeidsforteneste	10000
10990 Arbeidsgjevaravgift	0
11150 Bevertning/matvarer	40000
11401 Gåver	2000
11500 Kurs / kompetanseheving	40000
11600 Bilgodtgjersle	2000
11610 Kostgodtgjersle	0
11696 Honorar	20000
11700 Reiseutgifter	3000
Totale utgifter	117 000
16231 Inntekt kursverksemd	0
Totale inntekter	0
Balanse	-117 000

Arkivnr: 2014/558-11
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	18/14	12.02.2014

Temadag 2. april - førebuing

Samandrag

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne skal ha ein temadag 2. april og tema er satt til Kultur, med fokus på deltaking og skal omhandle både bygg og aktivitet. AU har bedt administrasjonen om å ta kontakt med Kulturavdelinga og Nord-Trøndelag fylkeskommune for tips til innleiarar, samt å finne stad til arrangementet.

Forslag til avgjerd

Saka vert lagt fram utan tilråing.

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Arkivnr: 2014/558-12
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	19/14	12.02.2014

Invitasjon til Deltatransport, transportfaglig nettverk for universell utforming

Samandrag

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har motteke slik invitasjon:

«På bakgrunn av stor interesse på Deltasenterets transportkonferanser inviterer vi til:
Deltatransport, transportfaglig nettverk for universell utforming

- * Faglig møteplass på tvers av institusjoner, myndighetsorganisasjoner og fagmiljø.
- * Del kunnskap og erfaringer, diskuter problemstillinger og oppnå ny innsikt.
- * Utvid ditt faglige kontaktnettverk og få innsyn i andre aktørers arbeid og målsettinger.
- * Delta på faglige arrangementer og i nettbasert diskusjonsforum.

Meld deg inn i Deltatransport

her: <<https://easyfact.no/reply/exalihwcgh>>

Første fagsamling 11. mars på Gardermoen:

Anbuds- og innkjøpsprosesser innen kollektivtransport, med fokus på universell utforming, kvalitetskontroll og kostnader.

Konferansen som er åpen for nettverkets medlemmer og potensielle medlemmer, vil bli avholdt på Oslo lufthavn Gardermoen på Radisson Blu Airport Hotel, og har en egenandel på kr. 750.-

Invitasjon til konferansen vil bli sendt ut om kort tid.

Vennlig hilsen
Nettverkets arbeidsutvalg

Beate Alsos - Norges Blindeforbund, Tomas Nesheim - Kolumbus, Nick Williams - Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Nordland, Kåre Chatrik Østlie - Hedmark Trafikk, Liv Øvstedal - Sintef, Egil Torodd Andersen, Anders Eriksen og Knut M. Nygaard - Deltasenteret.

Ved spørsmål kontakt Deltasenteret:

uutransport@bufdir.no <<mailto:uutransport@bufdir.no>> eller telefon 46 61 98 23 / 46 61 98 12

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har tidlegare vore representert med Harald, Kjell og Jostein.

Forslag til avgjerd

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne vedtek å delta i transportfagleg nettverk for universell utforming med desse representantane:

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Arkivnr: 2014/558-13
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	20/14	12.02.2014

SOR-konferanse: Selvbestemmesle - til besvær?

Samandrag

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne er invitert til ei konferanse i regi av SOR: Selvbestemmese – til besvær? Den vert heldt 24.-25. april i Bergen på Scandic Bergen City.

SOR er eit fritt og uavhengig forum for informasjon og debatt om forhold som angår levekår og livskvalitet for menneske med utviklingshemming.

Forslag til avgjerd

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne vedtek å delta på konferansen med desse representantane:

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Selvbestemmelse – til besvær?

- Får mennesker med utviklingshemming bestemme i tilstrekkelig grad?
- Påtvinger vi mennesker med utviklingshemming valg de ikke har kompetanse til?

Thomas Ergo

Einar Øverenget

Odd Nordstoga

Linda Eide

Hilde Onarheim

Willy-Tore Mørch

Lars Gunnar Lingås

Petter Kramås

Konferanse i Bergen 24. og 25. april 2014
Scandic Bergen City – Salem konferansesenter

Målgrupper:

Alle som arbeider i andres hjem, ledere, politikere, tillitsvalgte, lærere, pårørende, tjenestebrukere og andre med interesse for temaet.

TORS DAG 24. APRIL

08.30	Registrering, te, kaffe og litt å spise
09.30	Velkommen Åpning <i>Hilde Onarheim</i> , byråd for helse og omsorg i Bergen kommune
09.50	Selvbestemmelse - muligheter og begrensninger i lovverket <i>Petter Kramås</i> , advokat ved Hestenes og Dramer & Co.
10.30	Pause
10.50	Personlig kompetanse – når er et samtykke gyldig? <i>Willy-Tore Mørch</i> , psykolog og professor, Universitetet i Tromsø
11.30	Selvbestemmelse <i>TV BRA panelet</i> – hva betyr selvbestemmelse for oss?
11.40	Inviterende og insisterende praksis – mellom selvbestemmelse og tvang <i>Sølvi Linde</i> , vernepleier og høgskolelektor, Høgskolen i Bergen <i>Thomas Owren</i> , vernepleier og høgskolelektor, Høgskolen i Bergen
12.30	Lunsj
13.30	Kulturinnslag <i>Tigerteateret</i>
13.45	Mitt hjem – min arbeidsplass Utfordringer i samhandling mellom tjenestemottaker og tjenesteyter. Et forskningsprosjekt hvor personer med utviklingshemning er medforskere. <i>May Østby</i> , førstelektor ved Høgskolen i Molde <i>Ole Magnus Oterhals</i> , <i>Åse Asmyhr</i> , <i>Marit Haugenes</i> , <i>Sissel Moe</i> og <i>Magnus Sten</i> , medforskere
14.30	Tragedier, avmakt og selvråderett <i>Thomas Ergo</i> , journalist i Stavanger Aftenblad
15.10	Pause
15.30	Sex og kjærlighet. For alle! <i>Utviklingshæmmedes Landsforbund</i> , Danmark
16.00	Pause
16.10	Ekte begeistring er ingen spøk! <i>Linda Eide</i> , begeistret forfatter, journalist, programleder og medmenneske
17.15	Slutt for dagen
19.30	Konferansemiddag Konsert med Odd Nordstoga

FREDAG 25. APRIL

09.00	<p>«Våre stemmer skal høres»</p> <p>Kan alle bestemme alt selv? TV BRA reportasje</p> <p>Ny brukerundersøkelse – verktøy for brukerdiallog <i>Lisbeth Frydenlund</i>, rådgiver i KS, avdeling Lokaldemokrati og kommuneøkonomi <i>Gerd Andreassen</i>, prosjektleder i KS, avdeling Helse og velferd</p> <p>«Vi andar samme luft» <i>Grunden</i>, Sverige</p>
10.15	Pause
10.30	<p>«I den gode hensikt»</p> <p>Selvbestemmelse, tvang eller omsorgssvikt? <i>Jarle Eknes</i>, psykologspesialist og daglig leder Stiftelsen SOR <i>Randi Kjernlie</i>, fagkonsulent Helse Bergen, Habiliteringstjenesten for voksne</p> <p>Krav til kompetanse ved bruk av tvang <i>Torill Vebenstad</i>, seniorrådgiver hos Fylkesmannen i Hordaland</p> <p>Vergerollen og foreldrerollen – to sider av samme sak? Refleksjoner fra pårørende ved <i>Tom Skauge</i></p>
12.00	Lunsj
13.00	<p>Kulturelt innslag <i>Norwegian People</i></p>
13.10	<p>Dilemma i hjelperollen <i>Lars Gunnar Lingås</i>, dr. phil., førsteamanuensis ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold</p>
13.50	Pause
14.00	<p>«Ikke snill, men klok» – etikk som verktøy i arbeidslivet <i>Einar Øverenget</i>, filosof og rektor ved ACTIVA Humanistisk Akademi</p>
15.00	Slutt

Odd Nordstoga debuterte som plateartist i 1997 med gruppen «Something Odd», i sjangeren «urban byggerock». Etter dette har han hatt en rekke plateutgivelser under eget navn, og fikk i 2002 Spelemannsprisen i klassen folkemusikk. Han vant de to prestisjefylte prisene «Beste mannlige artist» og «Årets artist» ved spelemannutdelingen i 2005.

Hilde Onarheim er byråid for helse og omsorg i Bergen kommune. Hun har vært gruppeleder for Høyre i bystyret og kommunalråd i Bergen kommune. Onarheim er utdannet sykepleier.

Petter Kramås er advokat og arbeider særlig med saker som gjelder personer med utviklingshemning og andre som har behov for bistand fra det offentlige – særlig i forhold til retten til tjenester og økonomiske ytelser, vergeordningen, behandlingsmetoder og tvang, og erstatning for tap

som følge av feil eller manglende tilbud eller behandling. Petter Kramås har også solid erfaring innen strafferett, både som forsvarer og bistandsadvokat, særlig i saker der utviklingshemmede er tiltalt eller fornærmet.

Willy-Tore Mørch er psykolog og professor i barn og unges psykiske helse ved Universitetet i Tromsø, Norges arktiske universitet. Han har arbeidet med habilitering av klienter med infantil autisme, og med spørsmål knyttet til rettssikkerhet for umyndige.

Mørch har stått for den norske innføringen av De utrolige årene (DUÅ), som er et forebyggende og behandlende tiltak for barn med atferdsproblemer. Han har bl.a. utgitt bøkene *Omsorgsoppgaver. Profesjonell omsorg, tvang og rettssikkerhet* og *Frivillighet og tvang i behandling av barn og ungdom* (med J. E. Snoek og A. Syse).

Sølvi Linde er vernepleier og lektor ved Høgskolen i Bergen, Institutt for sosialfag og vernepleie. Linde har skrevet flere artikler og bøker om miljøarbeid. Hun er redaktør for bøkene *Vernepleiefaglig teori og praksis- sosialfaglige perspektiver*, og *Innføring i profesjonelt miljøarbeid*. Hun har i tillegg skrevet den letteste kokeboken *Så godt*, og er redaktør for tidsskriftet *SOR Rapport*.

Thomas Owren er vernepleier med videreutdanning i veiledningspedagogikk. Han er tilknyttet Høgskolen i Bergen som høgskolelektor i vernepleie. Owren er redaktør for boken *Vernepleiefaglig teori og praksis- sosialfaglige perspektiver*, og har skrevet en rekke fagartikler i blant annet *SOR Rapport*, *Psykologi*

i kommunen og *Learning Disability Practice*. Han er også ansvarlig redaktør for www.vernepleierportalen.no.

Lars Gunnar Lingås er førsteamanuensis ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Han er utdannet sosionom og har en filosofisk doktorgrad på avhandling om etikk i sosialt arbeid. Lingås har vært generalsekretær i Human-Etisk Forbund, og har utgitt en rekke fagbøker innen områdene etikk, yrkesetikk og sosialt arbeid.

Torill Veбенstad er seniorrådgiver hos Fylkesmannen i Hordaland. Hun har også jobbet som rådgiver hos Byombudet i Bergen.

Linda Eide er forfatter og journalist, og ble kåret til beste kvinnelige programleder under Gullruten 2012. Hun er blant annet kjent som programleder i Norsk attraksjon på NRK.

Jarle Eknes er psykologspesialist og daglig leder i Stiftelsen SOR. Han har vært involvert som redaktør og forfatter i seks bøker om habilitering og psykisk helse. Eknes har jobbet 10 år som miljøarbeider og 22 år som psykolog for mennesker med utviklingshemning.

Randi Kjernlie er vernepleier og fagkonsulent i Helse Bergen, Habiliteringstjenesten for voksne. Hun har videreutdanning i aggresjonsproblematikk og veiledning.

Lisbeth Frydenlund har jobbet med barn og unge i Ski kommune i mange år, deriblant funksjonshemmede førskolebarn. Hun har siden 2009 jobbet i KS Effektiviseringsnettverkene hvor arbeidsområdet hovedsakelig har vært brukerundersøkelser

på bedrekommune.no. Hun har i samarbeid med Gerd Andreassen vært ansvarlig for utviklingen og revisjonen av brukerundersøkelsen for utviklingshemmede og deres pårørende.

Gerd Andreassen er seniorrådgiver i KS avdeling helse og velferd. Hun er utdannet vernepleier og har bred erfaring fra helse og omsorgssektoren, de to siste årene som prosjektleder for nettverk for ressurskrevende tjenester.

Tom Skauge er statsviter og førsteamanuensis ved Høgskolen i Bergen, avdeling for ingeniørutdanning. Han har yrkesbakgrunn fra journalistikk i NRK Hordaland, Internasjonalisering av høgre utdanning i SIU samt

undervisnings- og forskerstillinger ved Universitetet i Bergen. Skauge har vært leder i Bergen lokallag av Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU). Idag er han bl.a. leder for Profesjonsetisk nettverk i Norge.

Thomas Ergo er journalist i Stavanger Aftenblad. Tidligere har han blant annet jobbet for Dagbladet. Ergo har vunnet journalistprisen i Stavanger Journalistlag og to SKUP-diplomer. SKUP er Stiftelsen for en Kritisk og Undersøkende Presse. Han har utmerket seg ved å engasjere seg for levekår og rettssikkerhet for personer med utviklingshemning, gjennom et stort antall nyhetsartikler i Dagbladet, Stavanger Aftenblad og Plot.

Einar Øvereng er filosof, forfatter og anerkjent foredragsholder. Han arbeider med spørsmål knyttet til etikk, verdier og kulturutvikling i en rekke norske og internasjonale selskaper. Øvereng har doktorgrad i filosofi og er rektor ved ACTIVA Humanistisk

Akademi. Øvereng er også opptatt av å gjøre filosofien tilgjengelig og har i en årrekke vært Nitimens husfilosof. Han har også utgitt flere bøker, blant annet Hannah Arendt (2001), Eksistens (2003), Å bli sin egen venn (2004), Lykkens filosofi (2006), Livets Øyeblikk (2007) og Hemmeligheter (2009).

May Østby er førstelektor ved Høgskolen i Molde. Hun har stått i spissen for forskningsprosjektet «Mitt hjem – min arbeidsplass.» Østby og medforskerne **Ole Magnus Oterhals, Åse Asmyhr, Marit Haugenes, Sissel Moe og Magnus Sten** har sett på problemstillinger knyttet til det å yte offentlige tjenester i private hjem. Prosjektet «Mitt hjem – min arbeidsplass» omhandler dagligdagslige utfordringene, eksemplifisert gjennom filmvignetter, som synliggjør kjente utfordringer i samhandling mellom tjenestemottaker og tjenesteyter. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Molde, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Nord-Trøndelag, senter for Omsorgsforskning Midt-Norge.

TV-BRA er en nett-tv kanal i Bergen der utviklingshemmede selv er i dialog med hverandre og omverdenen. Tv -BRA sin medieredaksjon er et dagtilbud der utviklingshemmede får jobbe som journalister og reportere. Her skal de få utvikle seg innen et kreativt fagfelt og være talspersoner for andre utviklingshemmede. På nettsiden skal det publiseres reportasjer og informasjon som er tilpasset målgruppen. Tv-BRA er et viktig kommunikasjonsverktøy for utviklingshemmede, pårørende og fagansatte i å nå frem med informasjon.

Norwegian People er et band fra Bergen, med bandmedlemmene Truls Wasserfall, Anders «Andy» Christiansen, Mathias Thorvik og Simon Sandvik. Snart kommer bandet ut med CD. Låtene skriver de selv.

Tigerteatret møtes en gang i uken og later som det skjer mange ulike ting. Da gjelder det å tro på det som skjer, og spille med. Hva som sies og gjøres, er opp til skuespillerne. De improviserer. Sammen med instruktørene Peter Bredal og Fredrik Longva skaper deltakerne små historier ut fra noen stikkord.

ULF er forkortelse for Udviklingshæmmedes LandsForbund. ULF er en forening for mennesker med utviklingshemning i Danmark. 2 av representantene holder foredraget på SOR konferansen.

«Mange af os synes det er svært at finde en god ven eller kæreste. I ULF har mange fundet sig nye venner eller en kæreste. ULF handler nemlig også om venskaber.»

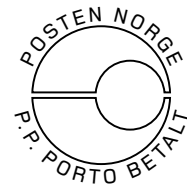
ULF arbejder for å:

- Bli hørt og få innflytelse på saker som handler om dem selv.
- Informere andre med utviklingshemning, blant annet ved å utgi tidsskrift som kommer ut 6 ganger i året.
- Lage kurs og ferieturer.
- Bidra til at personer med utviklingshemning ikke blir utsatt for mobbing og diskriminering.

Riksforeningen Grunden er en svensk organisasjon for personer med utviklingshemning. De gir ut tidsskrift 4 ganger i året, har en egen tankesmie og reklamebyrå. 2 av representantene holder foredraget på SOR konferansen.

B

Returadresse: Stiftelsen SOR,
Diakonhjemmet høgskole – Postboks 184 Vinderen, 0319 Oslo

KONFERANSE BERGEN 24. OG 25. APRIL 2014

Selvbestemmelse – til besvær?

Sted: Salem konferansesenter, hjørnet Sigurdsgt./Neumannsgt., Bergen

PÅMELDINGEN SENDES TIL: VIA EGENCIA FARSUND, Havnegaten 29, 4550 Farsund. Tel. 38 39 59 99

Du kan også melde deg på gjennom epost astrid.pedersen@viaegencia.com eller ved bruk av bestillingsskjema på www.sorkurs.no

Faglige spørsmål om konferansen rettes til: Jarle Eknes, daglig leder SOR: je@sorpost.no – tlf. 90 75 86 85

Spørsmål om påmelding rettes til: Astrid Pedersen, Via Egencia Farsund: astrid.pedersen@viaegencia.com – tlf. 38 39 59 99

Påmeldingsfrist: 01. april 2014. *Etteranmeldte vil få plass så langt som mulig, men hotellrom kan ikke garanteres etter påmeldingsfristen.*

ETTERNAVN: _____ FORNAVN: _____ STILLING: _____

ARBEIDSSTED: _____ TELEFON ARBEIDSSTED: _____ MOBILTELEFON: _____

POSTADRESSE ARBEID: _____

E-POSTADRESSE DELTAKER: _____

Jeg vil delta **begge dager** **kun dag 1** **kun dag 2**

Konferanseavgift (dagpakke kommer i tillegg) ved påmelding før 15. mars 2014: kr 2.395,-

ved påmelding etter 15. mars 2014: kr 2.695,-

40 % prisreduksjon dersom man bare deltar en dag

Vi er 4 eller flere som melder oss på samtidig til konferansen. Kr 400,- i rabatt pr. person når 4 eller flere fra samme arbeidsplass melder seg på samtidig (og deltar). Send epost til astrid.pedersen@viaegencia.com eller ring 38 39 59 99 og opplys om navnene på de andre personene.

Scandic Bergen City Hotel Obligatorisk dagpakke (inkl. lunsj, kaffe, kaker, frukt etc.) pr. dag kr 545,-

Jeg ønsker å delta på middag 24. april kr 545,-

Tre-retters middag og konsert med Odd Nordstoga.

Separat faktura konferansemiddag sendes til

Jeg bestiller overnatting fra 23.–24. april 2014 (dagen før konferansestart) på Scandic Bergen City Hotel

Overnatting i enkeltrom m/frokost (23.–24. april) kr. 1.185,-

Overnatting i delt dobbeltrom m/frokost (23.–24. april) (2 personer deler rommet, pris pr. person) kr. 695,-

Deler rom med

Jeg bestiller overnatting fra 24.–25. april 2014 på Scandic Bergen City Hotel

Overnatting i enkeltrom m/frokost (24.–25. april) kr. 1.185,-

Overnatting i delt dobbeltrom m/frokost (24.–25. april) (2 personer deler rommet, pris pr. person) kr. 695,-

Deler rom med

Avbestillingsregler: Ved avbestilling frem til 01. mars 2014 refunderes faktura med fradrag av kr 300,-. Ved avbestilling frem til 20. mars 2014 refunderes faktura med et fradrag av kr 1000,-. Ved avbestilling etter 21. mars 2014 gis ingen refusjon.

Påmelding er bindende og du vil motta faktura og bekreftelse fra Via Egencia Farsund Reisebyrå AS.

Avbestillingsbeskyttelse: For å sikre at du får det innbetalte beløp refundert, kan du tegne en avbestillingsbeskyttelse som gjelder ved sykdom og fremvisning av legeattest. Pris for denne er kr 175,- (Det må tegnes en egen for evt. flybillett.)

Ja takk, jeg ønsker avbestillingsbeskyttelse **Ja takk, jeg ønsker at Via Egencia skal kontakte oss for tilbud om flybilletter**

Bestilling av flybilletter: VIA EGENCIA i Farsund. E-post: astrid.pedersen@viaegencia.com – tlf. 38 39 59 99

DATO: _____

UNDERSKRIFT: _____